

XX. Kaupunginmuseo.

Helsingin kaupunginmuseon johtokunnan kertomus vuodelta 1928 oli seuraavansisältöinen:

Museojohtokunta, jonka muodostivat filosofiantohtori J. E. Ailio puheenjohtajana, yliarkkitehti S. M. Schjerfbeck varapuheenjohtajana sekä filosofiantohtori A. Hämäläinen, kokoontui vuoden kuluessa viiteen istuntoon, joissa museon hallintoa ja hoitoa koskevia asioita käsiteltiin ja päätettiin. Museon johtaja arkkitehti A. W. Rancken toimi sihteerinä.

Museokokoelmat karttuivat huomattavasti sekä lahjoitusten että ostojen kautta. Huonekaluja ja muita esineitä lisättiin 173:lla, maalauksia ja piirroksia 40:llä, valokuvia 590:llä, rahoja ja mitalleja 28:lla, arkistoaineksia 46:lla ja kirjallisuutta, kartoja y. m. 50:llä.

Lahjoituksia tekivät seuraavat henkilöt ja liikkeet:

Kamreeri V. Hougberg, tohtori K. K. Meinander, herrat O. Kivistö, E. Laakso ja E. Holmberg valokuvia; herrat E. F. Holmberg, R. Höman, N. Wasastjerna, O. Broström, A. Rönnberg ja lehtori G. Dahl sekalaisia museoesineitä; professori R. Kajanus Suomenlinnassa vuonna 1844 tehdyn kaappikellon; filosofianmaisteri H. Dalström arkkitehti Dalströmin tekemiä luonnoksia ja rakennuspiirustuksia; tohtori S. Strömbom Tukholmasta valokuvan vanhasta Katajanokasta; kauppias J. Lindstedt 7 P. Boschankowskyn vesimaalausta; neidit Wasastjerna huonekaluja; neiti E. Heikel valokuvia; neidit L. Boldt ja A. Wiik sekalaista tavaraa; rouva S. Heikel ryhmävalokuvia; rouva E. Sidorow Helsingin kartan vuodelta 1838; senaattori O. Donnerin perilliset lasimaljan; neitien S. Laurellin ja H. Lönnqvistin kuolinpesät huonekaluja ja sekalaista tavaraa; Suomen valokuvaustarpeiden kauppa (ent. D. Nyblin) valokuvasuurennuksia.

Ostoista mainittakoon: vanha mahonkinen, ensimmäiselle Helsingissä toiminneelle raittiusseuralle kuulunut taffelipiano. P. Malmqvistilta ostettiin kokoelma kuvia ja kirjallisuutta, rouva Timiriasewilta lunastettiin kokoelma valokuvasuurennuksia, kunniakirjoja, rahoja ja aseita sekä neiti M. Wiikin kuolinpesästä huonekaluja, kuvia y. m.

Talletuksina sai museo vastaanottaa Ehrensvärd-seuralta kreivi M. Spersanskyn öljyvärillä maalatun muotokuvan ja Suomen muinaismuistoyhdistykseltä kaksi litografiaa ja yhden öljymaalauksen, jotka esittävät Suomenlinnan pommitusta itämaisen sodan aikana.

Helsingin kaupungin arkkitehtuuria ja kaupunginkuvaa yleensä 1870-luvun alussa havainnollisesti esittävään pahvimalliin saatiin lisää kolme eri aluetta, nim. Kaivopuiston alue ja kaupungin itäpuolella olevat satama-alueet. Täten muodostaa puheenaoleva malli nykyään eheän kokonaisuuden, joka käsittää Fabianinkadusta itänpäin olevat osat kaupunkia ja on sitä luonnollisesti vielä jatkettava länteenpäin. Kun nykyään on käytettävissä

tarpeeksi tilava huone mallia varten, on lautakunta päättänyt jouduttaa mallin jatkamista ja sitä varten anonut 90,000 markan suuruista määrärahaa, käytettäväksi kahden vuoden aikana.

Muusta toiminnasta mainittakoon, että kuluneen vuoden aikana vihdoin voitiin ryhtyä toteuttamaan museon laajentamista sittenkuin Taide-teollisuusyhdistyksen museo viime kesäkuussa muutti Hakasalmen huvilan yläkerrokseen. Kaupunginmuseo oli sen vuoksi yleisöltä suljettuna kesäkuun 1 p:stä alkaen. Kuitenkaan ei korjaustöitä vallinneen maalarien lakon takia y. m. syistä voitu aloittaa ennen kuin elokuun loppupuolella. Sitä mukaan kuin korjaukset saatiin suoritetuksi, ryhdyttiin museon uudestaanjärjestelyyn, mikä saataneen valmiiksi kesäksi 1929.

Samalla kun Taideteollisuusmuseo siirrettiin pois Hakasalmen huvilasta, vapautui myös etelänpuolisesta piharakennuksesta kaksi pientä huonetta, joissa oli asunut taideteollisuusmuseon vahtimestari. Lautakunta päätti että museon vahtimestari muuttaisi mainittuun rakennukseen, joten pohjoispuolinen piharakennus voidaan käyttää museon varastohuoneiksi, jommoisista ennen oli ollut suuri puute.

Museon julkaisusarjaa on ilmestynyt toinen vihko: Havaintoja ulkomaiden kaupunkien museoista kirj. A. W. Rancken, sekä suomeksi että ruotsiksi kuin myös ruotsinkielinen käännös julkaisusarjan ensi osan viime vuonna ilmestyneestä teoksesta Piirteitä Helsingin historiasta 1550—1812 kirjoittanut K. N. Rauhala.